

groenewald

EXAMENREGLEMENT

VMBO 4, HAVO 5 en VWO 6

Versie 3.0

SCHOOLJAAR 2022 – 2023

SCHOLENGEMEENSCHAP GROENEWALD

INHOUDSOPGAVE

ART		BLZ
	1 Algemene bepalingen	
1	BEGRIPSBEPALINGEN	4
2	EXAMENREGLEMENT EN PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING	5
3	ONVOORZIENE GEVALLEN	5
4	TOELATING TOT HET EINDEEXAMEN	5
5	AFNEMEN EINDEEXAMEN	5
6	INHOUD EINDEEXAMEN	6
7	EXAMENDOSSIER	6
8	ONREGELMATIGHEDEN	6
9	AFHANDELING ONREGELMATIGHEDEN EXAMEN	7
10	COMMISSIE VAN BEROEP	7
11	GEHEIMHOUDING	8
	2 Regeling van het schoolexamen	
12	PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING	9
13	INRICHTING SCHOOLEXAMEN	9
14	CIJFERGEVING EN BEOORDELING SCHOOLEXAMEN	10
15	REGELING PRAKTISCHE OPDRACHTEN	10
16	PROFIELWERKSTUK	11
17	REKENTOETS	11
18	HOUDBAARHEID VAN REEDS AFGELEGDE SCHOOLEXAMENS	11
19	ABSENTIE EN ZIEKTE BIJ SCHOOLEXAMEN	12
20	HERKANSING EN HEREXAMEN VAN HET SCHOOLEXAMEN	13
21	HERKANSING SCHOOLEXAMEN	13
22	HEREXAMEN SCHOOLEXAMEN	14
23	EXAMENCOMMISSIE	15
	3 Inhoud centrale examen	
24	EXAMENPROGRAMMA	17
25	GECOMMITTEERDEN	17
26	TIJDVAKKEN CENTRAAL EXAMEN	17
27	GANG VAN ZAKEN CENTRALE EXAMENS	17

28	OPGAVE KANDIDATEN CENTRAAL EXAMEN	19
29	COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS	19
30	REGELS OMTRENT HET CENTRAAL EXAMEN	20
31	BEOORDELING CENTRAAL EXAMEN	20
32	VASTSTELLING SCORE EN CIJFER CENTRAAL EXAMEN	21
33	NIET OP REGELMATIGE WIJZE AFGENOMEN CENTRAAL EXAMEN	21
34	ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN CENTRAAL EXAMEN	21
35	ZIEKTE BIJ CENTRAAL EXAMEN	21
36	VERHINDERING CENTRAAL EXAMEN	22
	4 Uitslag, herkansing en diplomering	
37	EINDCIJFER EINDEXAMEN	23
38	VASTSTELLING UITSLAG	23
39	SLAAG-ZAK-REGELING	23
40	HERKANSING CENTRAAL EXAMEN	25
41	DIPLOMA EN CIJFERLIJST	25
	5 Overige bepalingen	
42	AFWIJKING WIJZE VAN EXAMINEREN	26
43	GEGEVENSVERSTREKKING AAN DUO	26
44	BEWAREN EXAMENWERK	27
45	SPREIDING EXAMEN DAGSCHOOL	27
46	CENTRAAL EXAMEN IN EERDER LEERJAAR	27
47	MAATWERK	27
48	PROTOCOL INZAGERECHT EXAMENWERK	28

1 Algemene bepalingen

ARTIKEL 1 BEGRIPSBEPALINGEN

In dit examenreglement wordt verstaan onder:

1. "Onze Minister" : de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.
2. "Inspectie" : de inspectie, bedoeld art. 113 en 114 van de wet.
3. "de wet" : deel I van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.
4. "Bevoegd gezag" : het bevoegd gezag bedoeld in artikel 1 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs, Stichting LVO.
5. "Rector" : de rector van Groenewald of haar plaatsvervanger.
6. "Kandidaat" : ieder die door het bevoegd gezag tot het examen wordt toegelaten.
7. "Examinator" : de vakdocent die belast is met het afnemen van het examen.
8. "Gecommitteerde" : een gecommitteerde als bedoeld in art. 36 van het Eindexamenbesluit VO.
9. "Eindexamen" : een examen in de artikelen 11 tot en met 25 van het Eindexamenbesluit VO voorgeschreven vakken.
10. "Schoolexamen" : de onderdelen van het examen, waarvoor de school de opgaven aanlevert.
11. "Centraal examen" : de examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald.
12. "Examendossier" : het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Dit is een geheel van onderdelen van het schoolexamen, zoals gedocumenteerd in een door het bevoegde gezag gekozen vorm.
13. "Profielwerkstuk" : het in artikel 4 van het Eindexamenbesluit VO bedoelde profielwerkstuk.
14. "Toets" : een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht.
15. "Herkansing" : het opnieuw, dan wel alsnog, deelnemen aan een onderdeel/-delen van het centraal examen of schoolexamen.
16. "Herexamen" : het opnieuw deelnemen aan een eindexamen voor een vak waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd.
17. "Staatsexamencommissie" : een commissie als bedoeld in artikel 60 van de wet.
18. "Commissie van Beroep" : de door het bevoegde gezag ingestelde Commissie van Beroep.
19. "CvTE" : College voor Toetsen en Examens.
20. "DUO" : Dienst Uitvoering Onderwijs.

Vanwege de leesbaarheid is er in dit reglement gekozen voor de mannelijke persoonsvorm. Overal waar hij/hem staat, moet ook zij/haar worden gelezen.

ARTIKEL 2 EXAMENREGLEMENT EN PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

1. Het bevoegd gezag stelt een examenreglement vast. Het bevat tenminste regels met betrekking tot de organisatie van het centraal eindexamen, de gang van zaken tijdens het eindexamen, en de samenstelling en het adres van de commissie van beroep. Het examenreglement wordt ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. Na instemming wordt het examenreglement voor 1 oktober verstrekt aan de kandidaten. Tevens wordt het voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie.
2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer en de beoordeling voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komen. Het PTA-reglement wordt ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. Na instemming wordt het PTA-reglement voor 1 oktober verstrekt aan de kandidaten. Tevens wordt het voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie.

ARTIKEL 3 ONVOORZIENE GEVALLEN

1. In alle gevallen waarin het examenreglement of het programma van toetsing en afsluiting niet voorziet, beslist de rector. De rector deelt zijn beslissing binnen twee werkdagen schriftelijk mede aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.

ARTIKEL 4 TOELATING TOT HET EINDEXAMEN

1. De leerlingen van de school worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Enkel die leerlingen die alle voor hen vastgestelde onderdelen van het schoolexamen afgelegd hebben, kunnen toegelaten worden tot het centraal eindexamen.
3. De rector kan tot het eindexamen kandidaten toelaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven, met inachtneming van artikel 2 van het Eindexamenbesluit VO.

ARTIKEL 5 AFNEMEN EINDEXAMEN

1. De rector en examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De rector wijst twee van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen. Voor schooljaar 2022 – 2023 zijn dat mw. L. Leenders (vmbo), mw. A. Segers (havo/vwo) en als plaatsvervangend secretaris dhr. F. Janssen (conrector).
3. De examensecretaris ondersteunt de rector bij het organiseren en afnemen van het eindexamen, de uitvoering van het examenreglement en PTA en ondertekent samen met de rector de formele documenten overzicht schoolexamenresultaten en eindbeoordeling schoolexamen, diploma en cijferlijst. In de praktijk is de examensecretaris feitelijk de regisseur van het examenproces.
4. Het vigerende Eindexamenbesluit VO is van toepassing.

ARTIKEL 6 INHOUD EINDEXAMEN

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van de geldende bepalingen, in welke vakken zij examens willen afleggen. Deze keuze geldt voor zover het bevoegd gezag deze vakken in het aanbod heeft opgenomen.
2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag het toestaat, in meer vakken examens afleggen dan in de vakken die tenminste een eindexamen vormen.
3. Het eindexamen kan voor een vak bestaan uit enkel een schoolexamen, dan wel uit een schoolexamen en een centraal examen.

ARTIKEL 7 EXAMENDOSSIER

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de rector gekozen vorm.
2. De examinatoren zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van rapportages, schriftelijke toetsen, werkstukken en fotovideomateriaal van niet te archiveren werkstukken van leerlingen vanaf het moment dat de leerling deze ter beoordeling aanbiedt tot het moment dat deze aan de leerlingen worden geretourneerd, en de resultaten officieel zijn verwerkt.
3. Het cijfer voor of resultaat van ieder onderdeel van het schoolexamen wordt zo spoedig mogelijk aan de kandidaat bekend gemaakt door de examinator.
4. De rector rapporteert na iedere toetsperiode schriftelijk de voor de onderdelen van het schoolexamen behaalde cijfers en resultaten.
5. Het eindcijfer of eindresultaat van het schoolexamen wordt voor aanvang van het centraal examen aan de kandidaat schriftelijk medegedeeld.

ARTIKEL 8 ONREGELMATIGHEDEN

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de rector maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen.
Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door de rector in te stellen Commissie van Beroep. Van de Commissie van Beroep mag de rector geen deel uitmaken.
5. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de Commissie van Beroep.
De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector en aan de inspectie.
6. Voorbeelden van onregelmatigheden zijn: zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een schoolexamentoets, het niet tijdig inleveren of afronden van een praktische opdracht of een handelingsdeel, fraude, gebruikmaken van niet-toegestane hulpmiddelen, waaronder telefoons, niet-toegestane communicatie.

ARTIKEL 9 AFHANDELING ONREGELMATIGHEDEN EXAMEN

1. Bij een vermoeden van enige onregelmatigheid bij een onderdeel van het schoolexamen wordt dit gemeld bij de teamleider/coördinator van de bovenbouw.
2. De teamleider/coördinator hoort de melder van de onregelmatigheid, de betreffende kandidaat en indien gewenst nog andere leerlingen en/of personeelsleden. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
3. a. De teamleider/coördinator stelt vast of er in zijn ogen sprake is van een onregelmatigheid in de zin van artikel 8, lid 1 van het examenreglement.
b. De teamleider/coördinator deelt aan de leerling mee of er in zijn ogen, een maatregel moet worden genomen in de zin van artikel 8, lid 2 van het examenreglement.
c. Wat betreft het nemen van de maatregel brengt de teamleider/coördinator advies uit aan de rector (conform artikel 8, lid 2).
4. De rector neemt op basis van de verslaglegging van de teamleider/coördinator en diens advies een besluit over de te nemen maatregel.
De rector deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt aangetekend verzonden en hierin wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 8 lid 4. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.
5. Indien een kandidaat, conform artikel 8, lid 4, in beroep gaat tegen de genomen beslissing wordt het beroep binnen vijf dagen schriftelijk gericht aan de voorzitter van de Commissie van Beroep. Een afschrift van het beroepsschrift dient te worden gezonden naar de rector.
6. De termijn waarbinnen de rector en/of de Commissie van Beroep een beslissing moet nemen, dient indien mogelijk zodanig aangepast te worden, dat de kandidaat kan deelnemen aan het centraal examen.
7. Een vermoeden van enige onregelmatigheid bij het centraal examen wordt rechtstreeks gemeld bij de betreffende rector. De rector handelt vervolgens conform bovenstaande procedure en artikel 8 van het examenreglement.

ARTIKEL 10 COMMISSIE VAN BEROEP

1. De Commissie van Beroep wordt door de rector samengesteld. De commissie van beroep bestaat tenminste uit 1 conrector (voorzitter), 1 mr-lid en 1 lid, bij voorkeur een extern iemand.
2. Het adres van de Commissie van Beroep Eindexamen is:
Commissie van Beroep Eindexamen
t.a.v. de voorzitter
p/a Postbus 6
6170 AA Stein
3. In de Commissie van Beroep kan geen persoon zitting hebben die partij is in de beroepszaak of enige familierelatie heeft met één der betrokken partijen.
4. Een bezwaarschrift dat ondertekend is door meerdere personen wordt door de Commissie van Beroep niet in behandeling genomen.
5. De Commissie van Beroep beslist bij meerderheid van stemmen. Bij het staken der stemmen beslist zij bij monde van haar voorzitter.

ARTIKEL 11 GEHEIMHOUDING

Eenieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

2

Regeling van het schoolexamen

ARTIKEL 12 PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

1. Jaarlijks wordt er voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vastgesteld, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. De bepalingen van het PTA mogen niet strijdig zijn met de voorschriften die gegeven worden in het Eindexamenbesluit VO en dit reglement. In het PTA wordt in elk geval aangegeven:
 - a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
 - b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
 - c. de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden; de herkansing daaronder mede begrepen,
 - d. de wijze van herkansing van het schoolexamen, alsmede
 - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het programma van toetsing en afsluiting wordt samen met het examenreglement door de rector voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie, verstrekt aan de kandidaten en staat vanaf 1 oktober vermeld op de website van Groenewald (www.groenewald.nl).
3. Voor zakkers, stapelaars, instromers, overstappers en leerlingen die vervroegd (versnellers) of gespreid examen doen, wordt een individueel PTA gemaakt waarvan de eindtermen per vak volledig zijn afgedekt. Het individuele PTA wordt aan de leerling uitgereikt.

ARTIKEL 13 INRICHTING SCHOOLEXAMEN

1. De rector bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen en in het geval van de digitale examens één dag voor afname van het digitale centraal examen van het betreffende vak op Groenewald.
2. Het schoolexamen in de examenvakken wordt gehouden overeenkomstig hetgeen voor elk vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.
3. Het schoolexamen vmbo en havo kan gespreid zijn over twee schooljaren en het schoolexamen vwo kan gespreid zijn over drie schooljaren.
4. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 37 van het Eindexamenbesluit VO. Bij toepassing van artikel 37, zevende lid (Eindexamenbesluit VO), wordt het schoolexamen in het vak waarop de toets betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van die toets. Deze termijn geldt ook voor vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.
5. Het bevoegd gezag kan in afwijking van artikel 4 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
6. De resultaten van het schoolexamen worden opgenomen in het examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals vastgelegd en gedocumenteerd in een door de rector gekozen vorm. Naast het behaalde resultaat van de leerling bewaart de vakdocent van elke schoolexamentoets een exemplaar en het correctie-, scoringsmodel.

7. Het schoolexamen wordt geheel door de vakdocenten van de school onder verantwoordelijkheid van de rector uitgevoerd volgens dit examenreglement en het bijbehorende PTA.
8. Indien een kandidaat in een vak tevens centraal examen aflegt, stelt het bevoegd gezag de kandidaat in de gelegenheid het schoolexamen in het desbetreffende vak af te sluiten voor aanvang van dat centraal examen.

ARTIKEL 14 CIJFERGEVING EN BEOORDELING SCHOOLEXAMEN

1. De examinerator drukt zijn eendoordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheid van een kandidaat uit in een eindcijfer voor het schoolexamen. Daarbij gebruikt hij een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de tussenliggende cijfers met één decimaal.
2. Het eindcijfer voor de vakken die worden afgesloten met een schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. Afronden vindt eerst plaats op 1 decimaal, vervolgens op gehelen.
3. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de onder lid 2 genoemde eindcijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
4. Het vak lichamelijke opvoeding (LO) uit het gemeenschappelijke deel van elke schoolsoort, het profielwerkstuk (vmbo-tl) en de vakken KCKV (Kunstvakken inclusief CKV) en LOB (Loopbaanoriëntatie en Begeleiding) binnen vmbo, worden beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling dient uit te gaan van de mogelijkheden van de kandidaat en geschiedt op grond van het genoegzaam afsluiten van deze deelvakken zoals blijkt uit het examendossier.
5. Wanneer bij een vak handelingsdelen onderdeel vormen van het PTA, dienen deze per definitie 'voldaan' te zijn. Zonder een afgesloten handelingsdeel kan er géén eindcijfer voor het schoolexamen worden vastgesteld en kan de kandidaat geen eindexamen doen.
6. Bij de BB-leerlingen wordt voor de keuzevakken door de docent ook een herwaarderingspunt voor de toets op kaderniveau gegeven.
7. Het combinatiecijfer is een rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers voor:
 - vmbo bb en kb: de vier verplichte beroepsgerichte keuzevakken;
 - havo en atheneum: de vakken maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk;
 - gymnasium: het vak maatschappijleer en het profielwerkstuk.
8. Voor aanvang van het centraal examen maakt de rector aan de kandidaat schriftelijk en door de rector en examensecretaris ondertekend bekend voor zover van toepassing:
 - a. welke cijfers hij heeft behaald voor de schoolexamens,
 - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer vastgesteld wordt.De kandidaat tekent voor ontvangst van de in a en b, voor zover van toepassing, genoemde overzichten.

ARTIKEL 15 REGELING PRAKTISCHE OPDRACHTEN

1. De vakdocent zet in de elektronische leeromgeving (ELO) een studiewijzer met een omschrijving en het doel van de opdracht.
2. Daarnaast staan in de ELO de criteria van beoordeling en de inleverdatum vermeld, zo niet dan krijgt de leerling de criteria van beoordeling en de inleverdatum op papier aangereikt.
3. Beoordelingscriteria kunnen betrekking hebben op de inhoud, maar ook op de vorm (aantal pagina's, inhoudsopgave, etc.).

4. Ten aanzien van de inleverdatum geldt dat ook de consequenties bij te laat inleveren vermeld staan.
5. De leerling is verantwoordelijk voor het tijdig inleveren van een praktische opdracht.
6. Bij het missen van een inlevermoment door overmacht, bijvoorbeeld ziekte, wordt in overleg met de docent een nieuw inlevermoment afgesproken en in de Somtoday-agenda genoteerd. De docent noteert in het cijferoverzicht géén cijfer, ten teken dat dit nog ingehaald moet worden.
7. Indien voor het te laat inleveren punt(en) aftrek wordt toegepast, kan er niet lager dan het cijfer 2,0 worden toegekend.
8. Het niet inleveren van een opdracht valt onder de regeling onregelmatigheden, artikel 8 van het examenreglement.

ARTIKEL 16 PROFIELWERKSTUK

vmbo tl: Profielwerkstuk en 'loopbaanoriëntatie en begeleiding'

Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel. Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) is een apart onderdeel in het curriculum en is als zodanig ook opgenomen in het PTA.

havo / vwo: Profielwerkstuk en 'oriëntatie op studie en beroep'

Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn voor het betreffende profiel. Het profielwerkstuk heeft betrekking op ten minste één vak dat bij de uitslagbepaling is betrokken. Het onderdeel 'oriëntatie op studie en beroep' komt voor binnen elk vak.

ARTIKEL 17 REKENTOETS

Leerlingen die geen eindexamen doen in het vak wiskunde krijgen een apart schoolexamen rekenen. Het resultaat voor het schoolexamen rekenen telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst

ARTIKEL 18 HOUDBAARHEID VAN REEDS AFGELEGDE SCHOOLEXAMENS

1. Maatschappijleer:

- Wanneer een leerling overstapt van H5 naar V5, heeft de leerling vrijstelling voor het vak;
- Wanneer een leerling overstapt van V4 naar H5, krijgt de leerling een vervangende opdracht die het hele curriculum bevat.
- Wanneer een leerling doubleert in B4, K4, T4, H4, of V5 en de leerling heeft voor het vak als eindcijfer een 7 of hoger behaald, dan blijft dit resultaat staan. Beneden een 7 vervalt het behaalde resultaat en doet de leerling alles opnieuw.

2. Keuzevakken KB3, KB4:
 - Wanneer een leerling in KB3 doubleert vervallen de eerder behaalde resultaten en doet de leerling alles opnieuw;
 - Wanneer een leerling in KB4 zakt vervallen de voor het vierde leerjaar behaalde resultaten en doet de leerling alles opnieuw.
3. CKV: (Dit vak sluit pas af in H5 en V6)
 - Wanneer een leerling doubleert in H4, V4 of V5 vervallen de eerder behaalde resultaten en doet de leerling alles opnieuw;
 - Voor de gezakte leerlingen van H5 en V6 blijven de resultaten voor het vak, wanneer het eindcijfer 7 of hoger is, staan. Beneden een 7 vervallen de eerder behaalde resultaten van H5 en V6 en doet de leerling alles opnieuw;
 - Een leerling die overstapt van V5 naar H5 volgt het volledige programma van H5;
 - Een leerling die overstapt van H5 naar V5, heeft vrijstelling voor het vak CKV.
4. KCKV (Dit vak sluit af in B3, K3 en T3)
 - Wanneer een leerling doubleert in B3, K3 of T3 vervallen de eerder behaalde resultaten en doet de leerling alles opnieuw.
5. Lichamelijk Opvoeding
 - Wanneer een leerling doubleert in het vooreindexamenjaar vervallen de eerder behaalde resultaten en doet de leerling alles opnieuw.
6. WisD
 - Wanneer een leerling doubleert of zakt, vervallen de eerder behaalde resultaten en doet de leerling alles opnieuw.
7. Profielwerkstuk havo, vwo
 - Wanneer een leerling voor het PWS als eindcijfer een 7 of hoger heeft behaald, mag dit resultaat blijven staan.

Bij het laten staan van eerder behaalde resultaten, betekent dit dat de leerling in de vrijgekomen tijd op school aan een/meerdere ander(e) vakken werkt.

Voor alle andere vakken geldt dat een leerling die doubleert of gezakt is, alle eerder behaalde resultaten vervallen en alle onderdelen opnieuw doet.

ARTIKEL 19 ABSENTIE EN ZIEKTE BIJ SCHOOLEXAMEN

1. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde onderdelen van het schoolexamen af te leggen. Aan een niet afgelegd onderdeel van het schoolexamen wordt in Somtoday géén cijfer toegekend, ten teken dat dit onderdeel nog ingehaald moet worden. Bij het niet volledig afgelegd hebben van de schoolexamens kan de kandidaat niet deelnemen aan het centraal examen.
2. Als een kandidaat zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, dan is er sprake van een onregelmatigheid en zijn de bepalingen van artikel 8 van dit reglement van toepassing.
3. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is één of meerdere onderdelen van het schoolexamen bij te wonen of binnen de gestelde termijn te voltooien of af te sluiten, moet dit tijdig bij de teamleider/coördinator gemeld worden. De kandidaat heeft bij een geldige reden dan recht op het inhalen van het gemiste onderdeel.
4. De kandidaat waarop lid 1 van toepassing is meldt zich, zodra hij weer op school komt, bij de vakdocent om de brief "Absentie bij een schoolexamen (PTA)" af te halen. Er wordt samen met de kandidaat schriftelijk een datum afgesproken waarop de kandidaat de gemiste schooltoets inhaalt. Deze verklaring (brief) laat hij invullen en ondertekenen door één van de ouders. De

kandidaat levert deze verklaring in bij de vakdocent. In deze verklaring staat vermeld: de aard van het verzuim en in geval van ziekte de aard van de ziekte en indien van toepassing de naam en het adres van de arts die is geraadpleegd. De vakdocent levert de verklaring, nadat de kandidaat de schooltoets ingehaald heeft, in bij de teamleider/coördinator.

5. Een kandidaat die niet op de gemaakte afspraak verschijnt en geen geldige reden hiervoor heeft, of in gebreke blijft van de in lid 4 genoemde ondertekende verklaring in te leveren, wordt geacht op onwettige gronden niet voldaan te hebben aan de regels van het PTA. Op deze kandidaat is derhalve artikel 8 “Onregelmatigheden”, lid 1 van toepassing.
6. De teamleider/coördinator is gerechtigd een vertrouwensarts in te schakelen.
7. Een kandidaat die op grond van geldige redenen niet in staat is één of meerdere onderdelen van het schoolexamen binnen de gestelde termijn(en) af te ronden, wordt daar zo mogelijk alsnog door de teamleider/coördinator toe in de gelegenheid gesteld.
8. Een kandidaat dient ervoor te zorgen, dat hij bij elk onderdeel van het schoolexamen van elk van zijn eindexamenvakken op tijd aanwezig is. Indien een kandidaat meer dan 30 minuten te laat komt bij een toets of voor de uitvoering van een opdracht in het kader van het schoolexamen, dan mag hij daarmee niet zonder meer aanvangen. De rector of zijn plaatsvervanger onderzoekt de geldigheid van de reden van het te laat komen. Bij een geldige reden is lid 7 van toepassing.
9. Elk onderdeel van het schoolexamen waaraan door de kandidaat is gewerkt in de beschikbare tijd en al dan niet voltooid is in die tijd, geldt als examenwerk en wordt als zodanig beoordeeld. Het kan door de kandidaat niet herroepen worden.
10. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt kan, na melding hiervan gemaakt te hebben bij de surveillant, onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de teamleider/coördinator of rector, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de rector het gemaakte werk ongeldig verklaren. Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd voor aanvang van het examen contact met de teamleider/coördinator op te nemen over wel of geen deelname aan de zitting. Zonder deze melding kan achteraf een beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.

ARTIKEL 20 HERKANSING EN HEREXAMEN VAN HET SCHOOLEXAMEN

1. De directie kan voor het schoolexamen een regeling voor herkansing en herexamen vaststellen. Voor de bedoelde regeling wordt verwezen naar onderstaande artikelen 21 en 22.
2. In de regeling wordt in elk geval vastgelegd of en zo ja in welke gevallen een herkansing of een herexamen mogelijk is.
3. Het hoogste cijfer of de beste beoordeling, behaald door de kandidaat, geldt als definitief cijfer of beoordeling voor het betreffende vak of onderdeel van een vak, indien de kandidaat gebruik heeft gemaakt van een herkansing of een herexamen.

ARTIKEL 21 HERKANSING SCHOOLEXAMEN

1. Vmbo BB en KB:

- De kandidaat mag na elke SE-week (herfst, carnaval, Pasen) één van de dan gemaakte SE-toetsen (Nederlands, Engels, biologie, wiskunde/maatschappijkunde) herkansen;

- De kandidaat mag maximaal 2 maal eenzelfde vak herkansen;
 - Enkel de toetsen van de SE-week zijn herkansbaar;
 - Voor het vak rekenen geldt dat wanneer de leerling met kerst een voldoende als eindcijfer heeft behaald dat het vak afgesloten is. Voor degene waar dit niet voor geldt, geldt dat de leerling eind maart de SE-toetsen die onvoldoende zijn, moet herkansen.
 - Een SE-toets kan ook een mondelinge toets, een kijk-luistertoets of een praktische toets zijn. Een mondelinge toets en een praktische toets/opdracht is **niet** herkansbaar;
 - De herkansing vindt plaats enkele weken na de SE-week;
 - Het cijfer van de herkansing vervangt, indien het resultaat hoger is, de toets van de SE-week;
 - De herkansingsregeling geldt alleen voor het eindexamenjaar en voor de toetsen die gemaakt worden in de SE-week;
 - Vakken die afsluiten met alleen een schoolexamen, zijnde maatschappijleer en de keuzevakken van vmbo-bb en vmbo-kb, doen niet mee in de herkansingsregeling. Voor deze vakken is een herexamenregeling, zie artikel 22;
 - De vakken KCKV, LO en LOB moeten worden afgesloten met ‘voldoende’ of ‘goed’.
2. **Vmbo TL, Havo, Vwo**
- De kandidaat mag na elke SE-week één van de dan gemaakte SE-toetsen herkansen;
 - De kandidaat mag maximaal 2 maal eenzelfde vak herkansen;
 - Enkel de toetsen van de SE-week zijn herkansbaar;
 - Voor het vak rekenen geldt dat wanneer de leerling met kerst een voldoende als eindcijfer heeft behaald dat het vak afgesloten is. Voor degene waar dit niet voor geldt, geldt dat de leerling eind maart de SE-toetsen die onvoldoende zijn, moet herkansen.
 - Een SE-toets kan ook een mondelinge toets, een kijk-luistertoets of een praktische toets zijn. Een mondelinge toets en een praktische toets/opdracht zijn **niet** herkansbaar;
 - De herkansing vindt plaats enkele weken na de SE-week;
 - Het cijfer van de herkansing vervangt, indien het resultaat hoger is, de toets van de SE-week.
 - De herkansingsregeling geldt alleen voor het eindexamenjaar en voor de toetsen die gemaakt worden in de SE-week;
- Vmbo TL:**
- Het vak maatschappijleer, dat afsluit met alleen een schoolexamen, doet niet mee in de herkansingsregeling. Voor dit vak is een herexamenregeling, zie artikel 22;
 - De vakken KCKV, LO, LOB en het profielwerkstuk worden afgesloten met ‘voldoende’ of ‘goed’.
- Havo, Vwo**
- Vakken die afsluiten met alleen een schoolexamen, zoals CKV, maatschappijleer en wiskunde D, doen niet mee in de herkansingsregeling. Voor deze vakken is een herexamenregeling, zie artikel 22;
 - Het vak LO moet worden afgesloten met ‘voldoende’ of ‘goed’.
3. De leerlingen leveren telkens voor een afgesproken datum hun keuze voor de herkansingsmogelijkheid digitaal in.

ARTIKEL 22 HEREXAMEN SCHOOLEXAMEN

1. Vmbo:

- Voor het vak maatschappijleer, vmbo-bb, vmbo-kb en vmbo-tl en de keuzevakken van vmbo-bb en vmbo-kb, die afsluiten met alleen een schoolexamen, geldt voor elk afzonderlijk vak één mogelijkheid tot herexamen.

- Voor de keuzevakken staat in het PTA aangegeven welke onderdelen behoren bij het herexamen.
 - Het herexamen heeft altijd betrekking op de hele stof voor het vak en vervangt het eindcijfer van het vak.
 - Het moment van herexamen wordt bepaald door de directie.
 - Indien het eindresultaat van het herexamen beter is dan het gemiddelde eindcijfer van de PTA-toetsen, dan vervangt dit cijfer het PTA-gemiddelde.
2. **Havo/vwo:**
- Voor de vakken CKV, maatschappijleer en wiskunde D, die afsluiten met alleen een schoolexamen, geldt voor elk afzonderlijk vak één mogelijkheid tot herexamen.
 - Het herexamen heeft altijd betrekking op de hele stof voor het vak.
 - Het moment van herexamen wordt bepaald door de directie.
 - Indien het eindresultaat van het herexamen beter is dan het gemiddelde eindcijfer van de PTA-toetsen, dan vervangt dit cijfer het PTA-gemiddelde.

ARTIKEL 23 EXAMENCOMMISSIE

Sinds 1 augustus 2021 heeft, zoals bepaald in het gewijzigde Eindexamenbesluit VO, elke school voor voortgezet onderwijs een examencommissie. De opdracht van de examencommissie is, om via de p-d-c-a-cyclus, het borgen van de kwaliteit van schoolexaminering. In het Eindexamenbesluit VO artikel 35d en 35e staan de inrichting, de taken en bevoegdheden van de examencommissie beschreven.

1. De inrichting van de examencommissie

- Het bevoegd gezag stelt de examencommissie in en benoemt de leden nadat de overige leden van de examencommissie zijn gehoord.
- De examencommissie heeft een oneven aantal leden.
- De examencommissie heeft ten minste drie leden.
- De samenstelling van de examencommissie dient zo te zijn dat de leden van de examencommissie gezamenlijk deskundig zijn op het gebied van:
 - de desbetreffende schoolsoort(en);
 - de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs;
 - de kwaliteit van examinering.
- Het bevoegd gezag draagt zorg voor het onafhankelijk functioneren van de examencommissie.
- De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
 - leden van het bevoegd gezag;
 - de directeur van de school;
 - leden van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad;
 - leerlingen van de school en hun wettelijk vertegenwoordigers.

2. Taken en bevoegdheden

De taak van deze commissie bestaat uit het borgen van de kwaliteit van het schoolexamen, waarbij er gekeken wordt of de schoolexamentoetsen voldoen aan de inhoudelijke eisen vanuit de regelgeving (schoolprogramma's) en aan de gangbare opvattingen wat betreft niveau-eisen van een toets en toetskwaliteit.

Hieronder zijn de taken en bevoegdheden opgesomd.

- **Kwaliteitsborging schoolexaminering**
 - Het opstellen van een voorstel voor een examenreglement;
 - Het (jaarlijks) opstellen van een voorstel voor het PTA;
 - Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen;

 - Het borgen van het afsluitend karakter;
 - Het borgen van de kwaliteit van het schoolexamen

- **Evaluatie en advies**

Jaarlijks evalueert de examencommissie de kwaliteit van de schoolexaminering. Deze evaluatie bestaat uit:

 - Een jaarlijks opgesteld verslag van haar werkzaamheden. Dit verslag is bedoeld om zo transparant mogelijk verslag te doen over de uitvoering van de taken en bevoegdheden.
 - Een jaarlijkse evaluatie van de kwaliteit van de schoolexaminering. De examencommissie kijkt daarbij naar het geheel van de kwaliteit van schoolexaminering binnen de school.
 - Een opgesteld advies aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen. De examencommissie adviseert aan de hand van de evaluatie ieder jaar vanuit een onafhankelijke positie het bevoegd gezag.

3. Werkwijze van de examencommissie

De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze. De examencommissie legt de interne werkwijze vast in de vorm van een compact reglement. De werkwijze betreft ook de manier waarop de examencommissie invulling aan de opdrachten geeft. De doelen van de examencommissie voor het komende schooljaar worden vastgelegd in een jaarplan en daarnaast wordt beschreven op welke manier de examencommissie de kwaliteit van schoolexaminering gaat evalueren.

De examencommissie is verplicht de regels over haar werkwijze te verstrekken aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs. De examencommissie kan dit ook opnemen als een van de regels over de werkwijze.

4. De examencommissie bestaat uit:

- conrector (voorzitter)
- 2 teamleiders
- 2 examensecretarissen
- 2 PTA-coördinatoren

3

Inhoud van het examen

ARTIKEL 24 EXAMENPROGRAMMA

1. Het eindexamen omvat:

vmbo:

- a. de vakken van het gemeenschappelijk deel,
- b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen;
 - zorg en welzijn (alle leerwegen)
 - techniek
 - landbouw en natuurlijke omgeving } (alleen theoretische leerweg)
 - economie
- c. de vakken en andere programmaonderdelen van het vrije deel van elk profiel.

havo/vwo

- a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel,
- b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen Cultuur en Maatschappij of Economie en Maatschappij of Natuur en Techniek of Natuur en Gezondheid,
- c. de vakken en andere programmaonderdelen van het vrije deel van elk profiel.

ARTIKEL 25 GECOMMITTEERDEN

1. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) wijst voor elke school, ten behoeve van het centraal examen één of meer gecommiteerden aan. De aanwijzing geldt tot de afloop van de herkansing. Indien DUO er om verzoekt, stelt het bevoegd gezag gecommiteerden ter aanwijzing voor.
2. Indien DUO krachtens dit artikel een leraar van een school heeft aangewezen als gecommiteerde ten behoeve van een andere school, draagt het bevoegd gezag van de eerstgenoemde school er zorg voor, dat de leraar de uit die aanwijzing voortvloeiende verplichtingen nakomt.

ARTIKEL 26 TIJDVAKKEN CENTRAAL EXAMEN

Het centraal examen kent drie tijdvakken; het eerste, het tweede en het staatsexamen.

ARTIKEL 27 GANG VAN ZAKEN CENTRALE EXAMENS

Regels omtrent het centraal examen (* geldt ook bij SE-toetsen).

1. **Geheimhouding opgaven**

De rector zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.

2. **Toezicht**

De rector van de school draagt er zorg voor dat er in elk lokaal waar het werk gemaakt wordt voldoende toezichthouders aanwezig zijn.

3. **Proces-verbaal**

Zij die bij het centraal examen toezicht hebben gehouden, maken over het verloop een proces-verbaal op.

4. **Tijdige aanwezigheid kandidaat**

Gelet op mogelijke mededelingen voorafgaand aan het examen, dienen de kandidaten minstens 10 minuten voor de zitting in de examenruimte aanwezig te zijn. Indien een kandidaat later dan een half uur na de aanvang van het examen binnenkomt, kan hij niet meer aan het betreffende examen deelnemen. Indien een kandidaat te laat, doch binnen een half uur na aanvang van het examen binnenkomt, mag hij nog wel deelnemen. Te laat komen betekent echter, dat men minder tijd heeft voor het maken van de examenopgaven en dat men medekandidaten stoort. De kandidaat draagt zelf de volle verantwoordelijkheid voor de gevolgen van de gemiste mededelingen.

5. **Openen opgaven**

Nadat bij de aanvang van het examen een van de toezichthouders de zich op de enveloppe bevindende gegevens voorgelezen heeft en een kandidaat de gegevens gecontroleerd heeft, opent de toezichthouder in tegenwoordigheid van de kandidaten de gesealde examenpakketten. Onmiddellijk nadat de pakketten geopend zijn, worden de opgaven en de eventueel bijgesloten bijlagen rondgedeeld.

6. **Mededelingen omtrent opgaven**

Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard dan ook, aangaande de opgaven, gedaan.

7. **Fouten in opgaven**

Indien tijdens een examenzitting een fout in een opgave ontdekt wordt, worden daarover geen mededelingen gedaan. Bij de normering van het werk zal met een eventuele fout, zo nodig, rekening worden gehouden. In ieder geval zullen de kandidaten hiervan geen enkel nadeel onderkennen. Soms worden drukfouten aan het begin van het examen op last van de inspectie bekendgemaakt (zogenaamd "Erratum").

8. **Naar buiten brengen opgaven**

Alleen na het einde van de betreffende examenzitting mogen de opgaven buiten het examenlokaal worden gebracht.

9. **Gebruik papier**

Het examen wordt gemaakt op officieel examenpapier. De kandidaat schrijft direct in de daarvoor bestemde ruimte zijn naam, het vak, de datum en zet de naam van de docent op elk examenpapier!

Wanneer de kandidaat tijdens het examen schrijfgerei of papier nodig heeft of iets anders wenst, mag hij niets anders doen dan door vinger opsteken de aandacht trekken van een der surveillanten. Hij wacht dan met zijn wens kenbaar te maken, totdat deze bij hem is.

10. **Schrijfgerei e.d.***

De kandidaat zorgt zelf voor goed functionerend schrijfgerei plus eventueel liniaal, passer, geodriehoek en (grafisch) rekenapparaat. Het zelf meegebrachte grafische rekenapparaat wordt vooraf aan het examen gereset.

Het schrijven met potlood en het gebruik van gum is, anders dan bij het maken van tekeningen en grafieken, niet toegestaan. Het gebruik van correctievlloeistof/lint is niet toegestaan.

11. **Toegestane hulpmiddelen, ***

School zorgt dat de toegestane hulpmiddelen, vermeld in "regeling toegestane hulpmiddelen van het CvTE voor de centrale examens", in het lokaal aanwezig zijn; atlas, tabellenboekjes, woordenboeken, etc.

12. **Gemengde examens ***

“Gemengde” examens bestaan uit open en meerkeuzevragen. De antwoorden van open en gesloten vragen (meerkeuzevragen) worden op hetzelfde papier opgeschreven. Bij gesloten vragen (meerkeuzevragen) schrijft de kandidaat het nummer van de vraag op, gevolgd door de HOOFDLETTER (A, B, C, D, E of F) die bij het gekozen antwoord hoort. Laat steeds 1 regel open tussen elke vraag!

13. **Toiletbezoek tijdens examen ***

Gedurende het examen is het de kandidaat in principe niet toegestaan het lokaal te verlaten.

14. **Tassen, jassen etc. ***

Tassen/jassen/mobiele telefoons/smartwatches en overige elektronische apparatuur mogen niet meegenomen worden naar het examenlokaal.

15. **Water**

Tijdens elke zitting krijgen de kandidaten een flesje water.

16. **Verlaten examenzaal ***

De kandidaten mogen het eindexamenlokaal niet verlaten voor de officiële sluitingstijd van het centraal examen.

17. **Inleveren examen ***

Op het einde van de examenzitting overhandigt de kandidaat het gemaakte werk zelf aan de toezichthouder. De kandidaat controleert eerst of hij alle vraagstukken heeft gemaakt, of hij al het gemaakte werk heeft verzameld en of hij op elk examenpapier heeft vermeld: zijn naam en de naam van zijn docent.

ARTIKEL 28 OPGAVE KANDIDATEN CENTRAAL EXAMEN

1. De rector deelt jaarlijks voor 1 november aan DUO mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.
2. De rector zendt jaarlijks ten minste drie dagen voor de aanvang van de centrale examens in het eerste tijdvak, aan DUO een lijst waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken centraal examen zal afleggen en waarop is aangegeven welke cijfers en beoordelingen de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald.
Voor de aanvang van het tweede tijdvak wordt een lijst met de kandidaten, de in het eerste tijdvak door die kandidaten behaalde cijfers en beoordelingen, alsmede een overzicht van het vak of de vakken waarin elke kandidaat examen zal afleggen, aan DUO gezonden.
3. Onmiddellijk na afloop van het eerste en onderscheidenlijk het tweede tijdvak zendt de rector aan onze minister een lijst waarop voor ieder vak is aangegeven welke kandidaten aan het centraal examen in dat vak zullen deelnemen in het derde tijdvak.

ARTIKEL 29 COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

1. Onze minister stelt een College voor Toetsen en Examens in. Dit college heeft als taak:
 - a. het vaststellen van de dagen en uren waarop de centrale examens in de verschillende tijdvakken aanvangen en waarop de toetsen van het centraal examen worden gehouden;
 - b. het tot stand brengen van de opgaven van de centrale examens;
 - c. het vaststellen van de opgaven van de centrale examens;
 - d. het tot stand brengen van de beoordelingsnormen voor de centrale examens;
 - e. het vaststellen van de beoordelingsnormen voor de centrale examens;
 - f. het geven van regels voor het bepalen van een score, voortvloeiend uit de beoordeling;

- g. het geven van regels voor de omzetting van de scores in cijfers voor de centrale examens;
 - h. het geven van regels met betrekking tot de hulpmiddelen die gebruikt mogen worden bij het maken van de opgaven van de centrale examens;
 - i. het uitoefenen van andere door onze minister opgedragen taken.
2. Het college, bedoeld in het eerste lid, kan een toets vaststellen op een tijdstip gelegen voor de aanvang van de centrale examens.

ARTIKEL 30 REGELS OMTRENT HET CENTRAAL EXAMEN

1. DUO zorgt ervoor dat de opgaven, de beoordelingsnormen en de door het college, bedoeld in artikel 28 gegeven regels tijdig worden verzonden aan de rector van de school.
2. De rector zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan.
4. De rector draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
5. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de rector samen met het gemaakte examenwerk.
6. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
8. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van één of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij één van degenen die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.

ARTIKEL 31 BEOORDELING CENTRAAL EXAMEN

1. De rector doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator in het desbetreffende vak. De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor examens toe. De examinator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor examens. De examinator zendt de score en het beoordeelde werk aan de rector.
2. De rector doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bepaald in het eerste lid, voor de uitvoering van de tweede correctie per omgaande aan de directeur van de school toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor examens. Daarnaast voegt de gecommitteerde bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring is mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met derde lid.

ARTIKEL 32 VASTSTELLING SCORE EN CIJFER CENTRAAL EXAMEN

1. De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De rector stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de in het eerste lid bedoelde score en met inachtneming van artikel 29, eerste lid, onderdeel g.

ARTIKEL 33 NIET OP REGELMATIGE WIJZE AFGENOMEN CENTRAAL EXAMEN

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het college, bedoeld in artikel 28, eerste lid, nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

ARTIKEL 34 ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN CENTRAAL EXAMEN

Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist onze minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

ARTIKEL 35 ZIEKTE BIJ CENTRAAL EXAMEN

In het geval dat een kandidaat vooraf aan het examen ziek is, wordt dit gemeld bij de rector. Die hoort het verhaal en beslist vervolgens of er een geldige reden is om verhinderd te zijn en beslist of het examen in het tweede tijdvak gemaakt kan worden. De beslissing wordt schriftelijk bekend gemaakt aan de kandidaat en ouders. Van het ziek-zijn dient een doktersverklaring te worden overlegd.

Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examen-lokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten.

Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.

Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de directeur, zo mogelijk op grond van een medische verklaring, beslissen dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat kan in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.

De directeur stelt in voorkomend geval de inspecteur op de hoogte.

ARTIKEL 36 VERHINDERING CENTRAAL EXAMEN

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de rector is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de rector aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 39, eerste dan wel tweede lid, en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de rector.

4

Uitslag, herkansing en diplomering

ARTIKEL 37 EINDCIJFER EINDEXAMEN

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De examinator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 is of lager naar beneden afgerond en indien het eerste cijfer achter de komma 5 is of hoger, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

ARTIKEL 38 VASTSTELLING UITSLAG

1. De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 39.
2. Indien dat nodig is, om de kandidaat te laten slagen die in meer vakken examen heeft gedaan dan voorgeschreven is, betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen evenwel een eindexamen te vormen als bedoeld in de artikelen 6 en 24.
3. Indien de kandidaat slechts kan slagen bij een bepaalde keuze uit eindcijfers voor één of meer vakken, betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen die eindcijfers bij de bepaling van de uitslag, die de kandidaat nodig heeft om te kunnen slagen. Indien er meerdere keuzen mogelijk zijn stellen de rector en de secretaris van het eindexamen de kandidaat een keuze uit eindcijfers voor. De keuze is definitief wanneer de kandidaat niet binnen vier dagen heeft medegedeeld dat een andere keuze gemaakt moet worden.

ARTIKEL 39 SLAAGZAKREGELING

vmbo bb/kb

Je bent geslaagd als:

- a. je cijfers voor je centraal examen gemiddeld 5,50 of hoger zijn;
- b. je eindcijfer voor Nederlands afgerond een 5 of hoger is;
- c. je een 'voldoende' of 'goed' voor lichamelijke opvoeding en KCKV hebt;
- d. je een loopbaandossier hebt gemaakt;
- e. je eindcijfers ook aan de volgende eisen voldoen:
 - al je eindcijfers een 6 of hoger zijn, of;
 - je één 5 hebt en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of;
 - je één 4 hebt, één 7 of hoger en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of;
 - je twee keer een 5 hebt, één 7 of hoger en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger;
 - geen enkel eindcijfer is lager dan een 4, ook niet voor één van de beroepsgerichte keuzevakken.

- Het beroepsgerichte programma bestaat uit een beroepsgericht profielvak en de keuzevakken in het vrije deel. Je krijg hiervoor twee aparte cijfers, die allebei één keer meetellen in de uitslagbepaling, net zoals al je cijfers voor de algemene vakken.
 - De cijfers die je haalt voor de beroepsgerichte keuzevakken worden gemiddeld tot één eindcijfer, het zogenaamde combinatiecijfer. Dit telt als cijfer van één vak mee in de uitslagbepaling.
- f. Kandidaten die geen eindexamen doen in het vak wiskunde hebben een apart schoolexamen rekenen gedaan. Het resultaat voor het schoolexamen rekenen telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

vmbo tl

Je bent geslaagd als:

- a. je cijfers voor je centraal examen gemiddeld 5,50 of hoger zijn;
- b. je eindcijfer voor Nederlands afgerond een 5 of hoger is;
- c. je een 'voldoende' of 'goed' voor het profielwerkstuk, lichamelijke opvoeding en KCKV hebt;
- d. je een loopbaandossier hebt gemaakt;
- e. je eindcijfers ook aan de volgende eisen voldoen:
 - al je eindcijfers een 6 of hoger zijn, of;
 - je één 5 hebt en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of;
 - je één 4 hebt, één 7 of hoger en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of;
 - je twee keer een 5 hebt, één 7 of hoger en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger;
 - geen enkel eindcijfer is lager dan een 4.
- f. Kandidaten die geen eindexamen doen in het vak wiskunde hebben een apart schoolexamen rekenen gedaan. Het resultaat voor het schoolexamen rekenen telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

havo/vwo

Je bent geslaagd als:

- a. je cijfers voor je centraal examen gemiddeld 5,50 of hoger zijn;
- b. bij je eindcijfers van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde niet meer dan één vijf voorkomt. Dit is de zogenaamde kernvakkenregel;
- c. je eindcijfers ook aan de volgende eisen voldoen:
 - al je eindcijfers zijn 6 of hoger, of;
 - je hebt één 5 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of;
 - je hebt één 4 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger én het gemiddelde van al je eindcijfers is ten minste 6,0, of;
 - je hebt twee 5-en of één 5 en één 4 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger én het gemiddelde van al je eindcijfers is ten minste 6,0;
 - geen enkel eindcijfer is lager dan een 4.
- d. Havoleerlingen die geen eindexamen doen in het vak wiskunde hebben een apart schoolexamen rekenen gedaan. Het resultaat voor het schoolexamen rekenen telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

Het **combinatiecijfer** voor havo en atheneum is het gemiddelde cijfer van de vakken maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk. Voor het gymnasium is het combinatiecijfer het gemiddelde cijfer van het vak maatschappijleer en het profielwerkstuk. Deze vakken kennen alleen een schoolexamen.

Vooraf kiezen: gymnasium of atheneum.

Als je op het gymnasium vreest te gaan zakken op de klassieke taal, dan is het in sommige situaties mogelijk alsnog te switchen naar het atheneum. Dit kan alleen als de school deze mogelijkheid biedt, als je ook nog examen doet in een andere moderne vreemde taal, zijnde niet Engels, en een extra vak volgt. Als je de overstap naar atheneum maakt, dien je het vak CKV in te halen. De keuze om over te stappen kan uiterlijk gemaakt worden bij het inleveren van de schoolexamencijfers, voordat de centraal examenperiode begint. De school kiest met jou definitief voor welk examen je opgaat: gymnasium of atheneum. Kies je op dat moment voor gymnasium en slaag je niet voor gymnasium, dan kan je na vaststelling van de uitslag niet alsnog een diploma krijgen waarop atheneum staat vermeld.

ARTIKEL 40 HERKANSING CENTRAAL EXAMEN

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de uitslag volgens artikel 39 is vastgesteld, het recht in het tweede tijdvak, of indien artikel 36, tweede lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen.
2. De kandidaat stelt de rector voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 37 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat medegedeeld.
5. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd.

ARTIKEL 41 DIPLOMA EN CIJFERLIJST

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld: de cijfers en beoordelingen voor het schoolexamen, de cijfers voor het centraal examen, de eincijfers en beoordelingen voor de examenvakken (de vakken of het vak en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede de uitslag van het eindexamen).
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit.
3. Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan voor het betreffende profiel voorgeschreven aantal vakken dan worden de eincijfers en beoordelingen van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de in lid 1 bedoelde lijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.
4. Onze minister stelt de modellen van de cijferlijst vast.
5. De rector en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

5

Overige bepalingen

ARTIKEL 42 AFWIJKING WIJZE VAN EXAMINEREN

1. Leerlingen die van havo doorstromen naar vwo zijn vrijgesteld van de volgende vakken: CKV en maatschappijleer.
2. De rector kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
3. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke beperking, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder lid 3a. genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
4. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal van de kandidaat afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en letterkunde;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
5. De in het vierde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
6. De school kan leerlingen op grond van lichamelijke gesteldheid ontheffing verlenen voor het vak LO. Beslissing hieromtrent kan alleen genomen worden door het bevoegd gezag.
7. De school verleent op andere gronden geen ontheffing. Het bevoegd gezag kan hier, binnen de wettelijke kaders, van afwijken.

ARTIKEL 43 GEGEVENSVERSTREKKING AAN DUO

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan DUO een digitale lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:

- a. de vakken waarin examen is afgelegd;
- b. de cijfers en beoordelingen van het schoolexamen;
- c. de cijfers van het centraal examen;
- d. de eincijfers;
- e. de uitslag van het eindexamen of het deeleindexamen.

ARTIKEL 44 BEWAREN EXAMENWERK

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector, ter inzage voor belanghebbenden.
2. De rector draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
3. Na afloop van deze bewaartijd zal het werk van schoolwege worden vernietigd tenzij een kandidaat vóór 1 december van het jaar waarin het examen is afgelegd bij de rector een schriftelijk verzoek heeft ingediend om het werk terug te krijgen.

ARTIKEL 45 SPREIDING EXAMEN DAGSCHOOL

Het bevoegd gezag van een dagschool kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd ten gevolge van bijzonder, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheden, niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen het eindexamen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen.

ARTIKEL 46 CENTRAAL EXAMEN IN EERDER LEERJAAR

1. In afwijking van artikel 37, tweede lid van het Eindexamenbesluit VO, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar.
3. Artikel 49, vierde lid, en artikel 50, vijfde lid van het "Eindexamenbesluit VO", zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

ARTIKEL 47 MAATWERK

1. Wanneer een leerling gebruikmaakt van de mogelijkheid van het volgen en afsluiten van een vak op een hoger niveau en hij maakt gebruik van de terugvaloptie bij het examen in een vak, is het uitgangspunt dat het schoolexamencijfer blijft staan. Wanneer blijkt dat er een grote discrepantie is tussen het schoolexamenprogramma op het hogere niveau en het geëigende niveau, zal de school, na toestemming van de inspectie, op het eigen niveau een schoolexamencijfer genereren door de diverse onderdelen opnieuw te beoordelen volgens het PTA op het eigen niveau. Dit zal bij voorkeur plaatsvinden, voordat het centrale examen in het eerste tijdvak start.

2. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eind-examen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, het oorspronkelijk niveau, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.
3. Voor "overstappers" wordt een apart PTA opgesteld, zodat zij alsnog kunnen voldoen aan de exameneisen die de school heeft gesteld in het PTA dat behoort bij de ontvangende schoolsoort. De ontvangende schoolsoort zal, indien noodzakelijk, op het eigen niveau een schoolexamencijfer genereren door de betreffende onderdelen opnieuw te beoordelen volgens het PTA van het eigen niveau (herwaardering).

ARTIKEL 48 Protocol inzage recht examenwerk

De school is verplicht het examenwerk ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag te bewaren ter inzage voor belanghebbenden. Iedere examenkandidaat heeft gedurende deze periode recht op inzage van zijn eigen gemaakte eindexamenwerk.

Dit protocol regelt de werkwijze waarop en de termijn waarbinnen bezwaar kan worden gemaakt tegen de correctie van het examenwerk.

1. Het examenwerk ligt vanaf het moment van vaststelling van de examenuitslag ter inzage van de examenkandidaat.
2. De inzage kan als doel hebben zich voor te bereiden op het examen in het tweede tijdvak/derde tijdvak, of als doel hebben de correctie te controleren op een mogelijkheid het cijfer te wijzigen.
3. Indien het doel is zich voor te bereiden op het herexamen, dan wordt er een afspraak gemaakt met de vakdocent, die deze inzage begeleidt.
4. Indien het doel is de correctie te controleren op een mogelijkheid het cijfer te wijzigen, dan wordt er een afspraak gemaakt met een directielid.
5. Inzage in een gemaakt examenwerk geschiedt in aanwezigheid van een directielid. De 1ste corrector is hierbij niet aanwezig. Indien gewenst kan de kandidaat zich laten vergezellen door één van zijn ouders/verzorgers.
6. Op het examenwerk mag tijdens de beide inzagen niets geschreven worden. Tevens mogen ten tijde van de inzage geen foto's worden gemaakt. De school verstrekt geen kopieën van het examenwerk. Het is de kandidaat wel toegestaan aantekeningen te maken op eigen papier.
7. Een examenkandidaat heeft de mogelijkheid na inzage bezwaar te maken tegen de correctie van het examenwerk. Wanneer de examenkandidaat aannemelijk kan maken, dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, wordt als volgt gehandeld:
 - a. De examenkandidaat stuurt zijn bezwaar met argumenten schriftelijk (per e-mail) binnen 5 werkdagen na de inzage aan de rector.
 - b. Op verzoek van de rector kijkt de eerste corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score nodig is. Opgemerkt moet worden dat aanpassing van de score de consequentie kan hebben dat het cijfer zowel naar boven als naar beneden wordt bijgesteld.
 - c. De eerste corrector neemt altijd contact op met de tweede corrector, geeft aan welke argumenten de kandidaat heeft en waarom de eerste corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk (per e-mail) vastgelegd en gedeeld met de rector:

- *Overeenstemming over de aanpassing van de score.*
Als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, dan wordt deze aangepast.
De rector past, in samenwerking met de examensecretaris, de uitslag aan. DUO/Examendiensten en de Inspectie van het Onderwijs worden op de hoogte gesteld van een eventueel nieuw cijfer. De Inspectie zal in deze gevallen altijd contact opnemen met de tweede corrector en de directeur van de desbetreffende school om na te gaan of de tweede corrector niet onder druk is gezet.
- Als beide correctoren van mening zijn, dat de score niet dient te worden aangepast, laat de rector dat aan de kandidaat weten.
- *Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score.*
Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, stellen de rectoren van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aan, die het werk opnieuw beoordelen. Deze correctoren zijn niet direct betrokken, zijn bevoegd voor het betreffende vak en hebben zelf leerlingen die aan het betreffende examen hebben deelgenomen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de rector het cijfer vast en wordt de uitslag definitief vastgesteld